מחוון למורה

מחוון: "מרבים העם להביא": די והותר

1. "מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא, מִדֵּי הָעֲבֹדָה לַמְּלָאכָה". משה: "וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה", "אִישׁ וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ־עוֹד מְלָאכָה, לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ", ו"וַיִּכָּלֵא הָעָם, מֵהָבִיא".
2. דומה: נתינה מהירה של זהב בידי העם. שונה: בעגל הנתינה הייתה לחטא ואהרן ביקש אותה; במשכן הנתינה הייתה מרצון ("נְדָבָה--בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר") ונעצרה רק כשהיה די.
3. קושי: "אִם דַּיָּם אֵינוֹ הוֹתֵר, וְאִם הוֹתֵר אֵינוֹ דַיָּם". תשובה: "חָשׂ ה' לִכְבוֹד כָּל אִישׁ שֶׁטָּרְחוּ וְהֵבִיאוּ", וכל הנדבה נכנסה למשכן בנס. (תשובה לפי ספורנו מתקבלת: היה די בלי לצמצם.)
4. כו, א: "וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה, עֶשֶׂר יְרִיעֹת"; לו, ח: "אֶת־הַמִּשְׁכָּן--עֶשֶׂר יְרִיעֹת". כו, ו: "וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן, אֶחָד"; לו, יג: "וַיְהִי הַמִּשְׁכָּן, אֶחָד". ההבדל: ציווי לעתיד ("תעשה", "והיה") מול תיאור של מה שנעשה ("ויעשו", "ויהי").
5. רמב"ן: "הֶחְזִיר בַּתּוֹרָה מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן חָמֵשׁ פְּעָמִים", כדי להראות שהחכמים שמעו, הבינו ועשו הכול. ספורנו: "לְהוֹדִיעַ שֶׁעָשׂוּ הַכֹּל בְּכִוּוּן".
6. חלקים רבים שמתחברים לבית אחד; כמו העם, שבו כל אחד הביא משהו אחר, והתוצאה אחת. תשובה מנומקת.
7. א. העם: "עוֹד, נְדָבָה--בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר" עד ש"מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא"; משה: "וַיִּכָּלֵא הָעָם, מֵהָבִיא" (6). ב. קושי: "דים" ו"הותר" סותרים. אור החיים: נס, כל הנדבה נכנסה; או: נראה כיותר אבל התברר כמדויק. ספורנו: היה די ויותר, "שֶׁלֹּא הָיוּ צְרִיכִים לְצַמְצֵם" (8). ג. רמב"ן: הכפילות מלמדת שהחכמים הבינו וביצעו בדיוק; ספורנו: עשו הכול בכוונה למצווה (6).

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו, אור החיים ופרשנים נוספים מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: ספר שמות (חטא העגל ובניית המשכן, שמות לב-מ) נלמד בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו, אור החיים ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.